2011 yılının sonunda, Türkiye Satranç Federasyonu tarafından kuvvetli bir turnuva olan Rilton Kupası'nda oynamak üzere Stokholm, İsveç'e gönderildim. Üç gruptan oluşan turnuvanın en kuvvetli grubunda 20 GM, 10 IM ve 13 FM bulunuyordu. 16 yıllık uzun bir geçmişi olan turnuva, oldukça sıcak bir atmosfere sahipti. Stockholm Satranç Federasyonu, Dr. Tore Rilton'ın (1904-1983) ölümünün ardından satranç için bıraktığı mirasın yardımlarıyla bu turnuvayı düzenliyor…

Dr. Tore Rilton

Turnuvaya kötü bir başlangıç yaptım. 2299 ratingli genç İtalyan oyuncu Simone de Filomeno karşısında açılıştan üstün çıkan taraftım. Aynı zamanda zaman unsuru da lehimeydi. Ancak aşağıdaki konumda dikkatsizce d6-karesinden şah çektim.

24 Ad6+? konumu öncesinde Solak-de Filomeno

Sanki rakibim kalite fedası yapmak zorundaymış gibi düşündüğümü hatırlıyorum. Ancak ideal merkezi e6-karesine şahıyla yaklaşınca kazanç oldukça zorlaşmıştı. Oldukça iyi bir savunma ortaya koyan rakibim karşısında, kendim kalite fedası yapmaya karar verdim. Ancak bu düşüncem oyunu kazanmak için yeterli değildi.

2. turda daha dikkatliydim. Bir başka genç oyuncu olan Robert Glanz (Almanya – 2289 ELO) beyaz taşlarla iyi açılışları olmasına karşın Caro-Kann Savunması karşısında hazırlıksızdı. Rahat bir konuma erişip fil çifti avantajını elde edince, bu üstünlüğümden yavaşça yararlanmasını bildim.

3. turda GM Ralf Akesson (2421) siyah taşlarla sağlam bir sistem kurguladı. Aşağıdaki pozisyonda yanlış planı seçtim:

13 Şh1 konumu öncesinde Solak-Akesson

f-piyonumu sürüp iyi konumlardaki kalelerimden faydalanmak adına 13 Şh1 oynadım. 13...e5 14 f4 Fe6! devamyolundan sonar 15 f5 Fd7'nin siyahlar için harika olacağını anladım. Ancak iş işten geçmiş ve üstünlüğümü yitirmiştim. Sonraki birçok hamlede konumu karıştırmaya çalıştım, ancak kazanmak adına ciddi bir fırsat elde edemedim. Bunun yerine, doğru plan 13 Ke3! hamlesiyle başlıyordu. Buradaki amaç, rakibimin tek ciddi zayıflığı olan d6-piyonuna saldırmaktı. Bir sonraki hamle olan Fe2'nin ardından ağır taşlarımı d-hattı üzerinde üçlemek istiyordum. Siyahlar belki savunabilir, ancak hiç şüphe yok ki kendisi baskı altında.

Bir sonraki turda GM Lars Karlsson (2485) karşısında zor bir oyunum oldu. Kale oyunsonunda hafif bir üstünlüğe sahip olduğum konumda, rakibim beraberliği yakalamasına yalnızca bir hamle kalmışken önemli bir hata yaptı.

33 g4?? konumu öncesinde Karlsson-Solak

Görünüşte siyahlar biraz daha aktifti, ancak beyazlar 33...Kd4 fikrimi engellen 33 Kc1 oynayabilirdi. Muhtemelen bu durumda oyun beraberlikle sonuçlanacaktı. Kendisi 33 g4 oynadı ve 33...Kd4 34.f3 h5'in ardından bir piyonu ve daha sonra da oyunu kaybetti. Tecrübeli bir büyükusta böyle bir hatayı nasıl yapabilir? Bunun için sanırım bir açıklamam var. Lars şahımı merkezden kovmak istemişti. İlk niyeti 33 f4 hamlesiydi, ancak 33...Şf5 yanıtımın ardından şahım g4-karesi üzerinden beyaz kampa sokulunca beyazların konumu kötü görünmektedir. Dolayısıyla ilk olarak g4-f5 kareleri kontrol altına alınmak istenmiştir. Ancak açıkça görülüyor ki kendisi Markus ilkesini uygulamıyordu (bu ilkeyi arkadaşım GM Robert Markus'tan öğrendiğim için, onun ismiyle anacağım). Markus ilkesi şöyledir:

Bir hamle yaptığında, genellikle bazı karelerin kontrolünü kaybedersin. Bu karelerde gerçekleşebilecek bazı önemli olayları gözden kaçırmadığına emin ol!

Başlangıçta f4-karesi kontrol altındaydı. Rakibim muhtemelen 33 f4 hamlesinin artık mümkün olmadığını gözden kaçırmıştı. İşte bu hata, kendisinin bir puanına mal oldu. Böylece ben de boş günün tadını İsveç'in başkentindeki havai fişek gösterilerini iyi bir modda izleyerek çıkarabilecektim.

Bir sonraki gün Kırışmalı İspanyol'da Hint büyükusta Tejas Bakre (2509) karşısında üstünlüğü elde ettim. Ancak çok yavaş oynayınca rakibim arzu ettiği fırsatı yakaladı:

30...Ac4+ konumu öncesinde Solak-Bakre

Rakibim doğru hamle olan 30...a3!'ü görmüştü. Bu fikir sonrasında piyon yapım bozulacak ve tarafların karşılıklı şanslara sahip olduğu bir mücadele bizleri bekliyor olacaktı. Fakat kendisi 30...Ac4+ 31 Şe2 Ke6 ile 'güvenli' yolu tercih etti. Biraz zaman kazanmak adına ilk önce 32 Şf3 Kd6 33 Şe2 Ke6 34 Şf3 Kd6 ile hamle tekrarı yaptım. Daha sonra ise 35 e5 fxe5 36 b3! oynadım. Bu küçük kombinezon bana önemli bir üstünlük verdi ve bu kez avantajı yitirme hatasına hiç düşmedim.

Bir sonraki turda, üçüncü defa bir İsveçli büyükustayla oynuyordum! Bu defa rakibim İsveç Şampiyonu GM Hans Tikkanen'di (2586 ELO). Çok sağlam ve iyi hazırlanmış bir repertuara sahip rakibim karşısında açılıştan aktif bir konum elde etmek konusunda şanslıydım.

21 Vd1 konumu öncesinde Tikkanen-Solak

İki piyon feda etmiştim, ancak taşlarım oldukça aktif noktalarda olduğu gibi rakip şah da tehlike altındaydı. Üçüncü piyonun 21 Vxe4 ile alınması mümkün değildi, çünkü 21...Kb4 yanıtının ardından siyahlar kazanır. Fil ile geri çekilme, 21 Fe2 de iyi olmazdı. 21...Af3+ 22 Fxf3 exf3 23 Vg4 Vxh5! 24 Vxh5 Kxh5 devamyolunun ardından beyaz şah en sonunda h-hattı üzerinde mat edilir! Dolayısıyla rakibim, en iyi hamle olan 21 Vd1'i tercih etti. Bu hamlenin ardından epey vakit harcadım: acaba 21...Axg4 22 Vxg4 Vxh5 ile hafif üstün bir oyunsonuna mı girmeliydim, yoksa saldırımı 21...Vg5 22 Fe2 g6 ile devam mı ettirmeliydim? Her ikisi de bir takım üstünlükler önerir ve hala hangi seçeneğin daha iyi olduğuna karar veremiyorum. Bir Rus rakibe karşı muhtemelen hücum seçeneğini tercih ederdim, ancak Batılı bir oyuncu karşısında oyunsonlarını yeğliyorum. Bu nedenle 21...Axg4 hamlesini seçtim. Kolay değildi, fakat uzun bir mücadelenin ardından bir başka önemli puanı kazanmayı başarmıştım.

Bu galibiyet beni birincilik mücadelesi içindeki oyuncular arasında soktu. Bir sonraki oyunumun kritik olduğunu ve birincilik için galibiyete ihtiyaç duyduğumu biliyordum. Ancak Rus GM Alexander Shimanov (2549) açılış hazırlığı

konusunda benden daha zeki davranmıştı. Fil çiftini yitirdiğim konumda hafif kötü kaldığım gibi, kazanmak için hiçbir şansa da sahip değildim.

8. turda bir başka İsveçli oyuncu olan GM Slavko Cicak (2566) karşısında harika bir fırsatı kaçırdım. Genel anlamda kendisinin açılışları biraz zayıftı, fakat henüz 5. hamle gibi çok erken bir noktada oyunun kritikleşeceğini beklemezdim! 1 e4 e6 2 d4'ün ardından Slavko beni 2...b6?! ile şaşırttı. 3 Fd3 Fb7 4 Ve2 Af6 5 Af3 devamyolunun ardından rakibim oyuna bir diğer tuhaf ve pasif bir hamle olan 5...d6?! ile devam etti. Gerçekten de o partide birçok fırsatı kaçırmıştım…

Son turdan önce Shimanov'un turnuvanın galibi olacağı belli olmuştu. 3.lüğü garantilemek için yalnızca bir beraberliğe ihtiyacım vardı. Galibiyet ise 2.lik anlamına geliyordu. Bu gibi durumlarda benim için beraberlik genellikle yeterli olur, Ancak yarım puan arkadaki rakibim Rus GM Sergey Volkov'un (2626 ELO) kazanca zorlayacağını biliyordum. Oyundan sonra rakibim bu düşüncelerle tahtaya geldiğini belirtti, ancak benim açılış seçimimin fikrini gözden geçirmesine sebep olunca 14. hamlede beraberlik teklifi geldi. Reddetmek için hiçbir gerekçe görmedim.

3. sırada tamamladığım turnuvadan memnun olduğumu söyleyebilirim. Evet, 1. ve 8. turlarda fırsatlar kaçırdım, ancak 4. turda Karlsson karşısındaki şansımı da unutmuyorum. Üç büyükustayı yenmeyi ve birkaç ELO puanı kazanmayı başardım. 4 çok önemli büyükustayı dize getirerek (Tikkanen, L'ami, Gajewski ve Rozentalis) harika bir performans ortaya koyan Shimanov'la boy ölçüşme şansım yoktu. Seviyesi mütevazı ratinginin çok üzerinde olduğundan, 2600 sınırını çok yakında aşacağını düşünüyorum.

Son olarak Türkiye Satranç Federasyonu'na bana vermiş olduğu desteklerden, Türk satranç severlere de turnuva boyunca bana gönderdikleri mesaj ve selamlardan ötürü çok teşekkür ediyorum! Beni destekleyen bu kadar satranç sever olduğunu bilmek beni çok büyük bir sorumluluk duygusuna itiyor. Umuyorum ki ilerleyen dönemlerde elde edeceğim daha iyi sonuçlarla beklentileri karşılayabilirim! Bu turnuva raporu, bu insanlara teşekkür etmemin bir diğer yoludur.